

Rb Den Haag, 7 maart 2007, Norma v Vecai cs

&

PROCESRECHT

Tussenkomst

Tussenkomst IRDA in procedure NORMA v Vecai cs toegestaan nu IRDA als tweede belangenbehartiger van uitvoerende kunstenaars naast NORMA, zodat IRDA haar eigen recht kan realiseren

Naar oordeel van de rechtbank heeft NORMA onvoldoende gesteld om te concluderen dat IRDA zó inactief is dat zij geen eigen belang meer heeft en daarmee ook geen belang bij de tussenkomst. Reeds de omstandigheid dat IRDA zich als tussenkomende partij heeft gesteld duidt op enige activiteit ter handhaving van haar doelstelling. NORMA heeft niet gesteld dat IRDA geheel geen leden heeft die niet tevens zijn aangesloten bij NORMA. In elk geval deze leden hebben een eigen recht en belang om hun rechten zelf – met tussenkomst van de vereniging waar zij voor gekozen hebben – te behartigen. Uit artikel 14a WNR volgt dat het principieel mogelijk is dat meer dan een rechtspersoon zich opwerpt als belangenbehartiger van de uitvoerende kunstenaars. Naar oordeel van de rechtbank is IRDA aan te merken als een tweede rechtspersoon naast NORMA. De rechtbank is dan ook van oordeel dat de incidentele vordering moet worden toegewezen opdat IRDA haar eigen recht kan realiseren.

Vindplaatsen:

Rb Den Haag, 7 maart 2007

(Chr.A.J.F.M. Hensen)

(...)

zaaknummer / rolnummer: 271796 / HA ZA 06-2844

Vonnis in incident van 7 maart 2007

in de zaak van

de stichting Stichting Naburige Rechtenorganisatie voor Musici en Acteurs (NORMA), gevestigd te Amsterdam, eiseres in de hoofdzaak, verweerster in het incident, procureur mr. drs. W.P. den Hertog, tegen

1. de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid VECAI, gevestigd te Den Haag,

2. de naamloze vennootschap CASEMA N.V., gevestigd te 's-Gravenhage,
3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Delta Comfort B.V., gevestigd te Middelburg,
4. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid UPC Nederland B.V., gevestigd te Amsterdam,
5. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Multikabel B.V., gevestigd te Alkmaar,
6. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Essent Kabelcom B.V., gedaagden in de hoofdzaak, verweersters in het incident, procureur mr. E. Grabandt, en de stichting Stichting International Rights-Collecting and Distribution Agency (IRDA), gevestigd te Bloemendaal, eiseres in het incident, procureur mr. W. Heemskerk.
Partijen zullen hierna NORMA, Vecai c.s. en IRDA genoemd worden.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- De exploiten van dagvaarding van 17 augustus 2006;
- De akte houdende overlegging producties (nrs 1 t/m 11);
- de incidentele conclusie tot tussenkomst;
- de incidentele conclusie van antwoord van NORMA, met producties nrs 12 t/m 18;
- de incidentele conclusie van antwoord van Vecai c.s.;
- de akte houdende uitlating producties.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald in het incident.

2. De beoordeling in het incident

2.1. IRDA vordert dat haar wordt toegestaan in de hoofdzaak tussen te komen. NORMA en Vecai c.s. voeren verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

2.2. De hoofdzaak betreft volgens NORMA de groot-schalige en langdurige schending door gedaagden sub 2 t/m 6 (hierna: "de Kabelaars") van de exclusieve naburige rechten van uitvoerende kunstenaars wier belangen NORMA behartigt. In het bijzonder gaat het om het in strijd handelen door de Kabelaars met het exclusieve recht tot (her)uitzending van uitvoeringen via de kabel. De Kabelaars geven sinds de inwerkingtreding van de Wet op de Naburige Rechten van 1993 op 1 juli 1993 (hierna: "WNR") uitvoeringen door van de uitvoerende kunstenaars wier belangen NORMA behartigt zonder de vereiste toestemming van NORMA. NORMA beoogt via deze procedure een einde te maken aan dit inbreukmakende handelen. NORMA vordert dan ook - onder meer - een verbod op kabeldoorgifte van uitvoeringen van uitvoerende kunstenaars zonder toestemming van NORMA.

2.3. NORMA stelt daartoe dat zij een stichting is die is opgericht op 15 december 1995, en dat zij zich blijkens

haar statuten ten doel stelt de belangen van uitvoerende kunstenaars bij de collectieve exploitatie van hun rechten te behartigen. NORMA treedt op voor alle musici, acteurs, zangers, dansers, cabaretiërs, varieté- en circusartiesten, poppen- en mimespelers, ongeacht het genre en ten aanzien van elke exploitatie die plaatsvindt met hun al dan niet door opname vastgelegde uitvoering. Nagenoeg alle professionele Nederlandse acteurs en musici hebben volgens NORMA hun exploitatierechten in volle omvang aan haar overgedragen.

2.4. De bij NORMA aangeslotenen komt onder meer het exclusieve recht toe toestemming te verlenen voor het openbaar maken van hun uitvoeringen. Voor wat betreft het recht toestemming te verlenen voor de (her)uitzending van beschermde uitvoeringen via de kabel behartigt NORMA ook de belangen van die uitvoerende kunstenaars die niet hun rechten nadrukkelijk hebben overgedragen aan NORMA. Dit vloeit voort uit artikel 14a WNR. Met betrekking tot de (her)uitzending van uitvoeringen via de kabel stelt NORMA in Nederland de belangen van alle uitvoerende kunstenaars te behartigen.

2.5. Enkel voor zover het de exploitatie betreft van commerciële fonogrammen die ten gehore worden gebracht, worden de rechten van de betreffende uitvoerende kunstenaars niet beheerd door NORMA. In dat geval behartigt de Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (Sena) ingevolge artikel 7 jo. 15 WNR de belangen van de uitvoerende kunstenaars. NORMA stelt dat zij buiten deze - beperkte - rechten van Sena, in Nederland als enige collectieve rechtenorganisatie optreedt voor uitvoerende kunstenaars.

2.6. Volgens IRDA heeft zij recht en belang om in het tussen NORMA en Vecai c.s. aanhangige rechtsgeding tussen te komen omdat IRDA, net als NORMA, een stichting is die zich blijkens haar statuten ten doel stelt om de rechten en belangen van uitvoerende kunstenaars bij de collectieve exploitatie daarvan te behartigen en, net als NORMA, treedt IRDA op voor alle musici, acteurs, zangers e.d., ongeacht het genre, ten aanzien van elke exploitatie die plaatsvindt van hun al dan niet door opname vastgelegde uitvoering. In het bijzonder stelt IRDA zich krachtens haar statuten ten doel de behartiging van de belangen van uitvoerende kunstenaars door de uitoefening van het aan hen toekomende recht om toestemming te verlenen voor het ongewijzigde en onverkorte heruitzenden van een uitvoering onderscheidenlijk een fonogram of een reproductie daarvan door middel van een omroepnetwerk (kabelnet).

2.7. Volgens IRDA behartigt zij de belangen van vele duizenden Nederlandse en buitenlandse uitvoerende kunstenaars. Zij betwist de stelling van NORMA dat "nagenoeg alle professionele Nederlandse acteurs en musici hun exploitatierecht in volle omvang aan NORMA hebben overgedragen" en dat "NORMA ook de belangen behartigt van de uitvoerende kunstenaars die niet hun rechten aan NORMA hebben overgedragen" en "dat dit zou voortvloeien uit artikel 14a van de Wet op de Naburige Rechten ("WNR")" en "NORMA met betrekking tot de (her)uitzending van uitvoeringen

via de kabel in Nederland derhalve de belangen van alle uitvoerende kunstenaars zou behartigen".

2.8. IRDA stelt dat uit het bepaalde in artikel 14a WNR volgt dat:

1. het recht van de uitvoerende kunstenaar om toestemming te verlenen voor het ongewijzigd en onverkort heruitzenden van een uitvoering onderscheidenlijk een fonogram of een reproductie daarvan door middel van een omroepnetwerk uitsluitend kan worden uitgeoefend door rechtspersonen die zich ingevolge hun statuten ten doel stellen de belangen van rechthebbenden door de uitoefening van het hiervoor bedoelde recht te behartigen;

2. bedoelde rechtspersonen ook bevoegd zijn de belangen te behartigen van rechthebbenden die daartoe geen opdracht hebben gegeven, indien het betreft de uitoefening van dezelfde rechten als in de statuten vermeld en dat, indien meerdere rechtspersonen zich blijkens de statuten de behartiging van de belangen van dezelfde categorie rechthebbenden ten doel stellen, de rechthebbende, zoals hiervoor onder 1 bedoeld, één van hen kan aanwijzen als bevoegd tot de behartiging van zijn belangen;

3. voor rechthebbenden die niet een dergelijke opdracht hebben gegeven, de rechten en verplichtingen gelden die voortvloeien uit een overeenkomst die een tot de uitoefening van dezelfde rechten bevoegde rechtspersoon heeft gesloten met betrekking tot de hiervoor bedoelde ongewijzigde en onverkorte heruitzending.

2.9. De uitvoerende kunstenaars die bij IRDA zijn aangesloten hebben volgens IRDA bij overeenkomst met uitsluiting van ieder ander IRDA aangewezen om hun belangen en rechten om toestemming te verlenen voor het ongewijzigd en onverkort heruitzenden van een uitvoering onderscheidenlijk een fonogram of een reproductie daarvan door middel van een omroepnetwerk, te behartigen en uit te oefenen. NORMA is daarom volgens IRDA ter zake van de aangeslotenen van IRDA ingevolge artikel 14a WNR, niet bevoegd.

2.10. IRDA betwist voorts dat NORMA grond van artikel 14a WNR het recht zou hebben om Nederlandse kabelmaatschappijen iedere vorm van openbaarmaking, waaronder de doorgifte via de kabel, althans het ongewijzigde en onverkorte heruitzenden van (reproducties van) uitvoeringen van houders van naburige rechten die het beheer van hun rechten niet aan NORMA hebben overgedragen, waaronder ook bij IRDA aangeslotenen, toe te staan of te verbieden, en dat NORMA op grond van artikel 14a WNR belast is met het beheer van de rechten van houders van naburige rechten die het beheer van hun rechten niet aan NORMA hebben overgedragen. IRDA stelt daarentegen dat zij en niet NORMA hiertoe bevoegd is en uitsluitend IRDA jegens Vecai c.s. bevoegd en is en dat Vecai c.s. uitsluitend jegens IRDA verplichtingen heeft.

2.11. Vecai c.s. refereren zich.

2.12. NORMA verzet zich tegen de tussenkomst. Zij stelt dat IRDA weliswaar in oktober 2000 werd erkend als verdeelorganisatie van thuishopiegelden, maar dat deze aanwijzing al in november 2003 eindigde van rechtswege. Sindsdien is IRDA feitelijk inactief het-

geen ook zou blijken uit haar website www.irda.nl. De tussenkost wekt volgens NORMA het vermoeden van verdeeldheid op waarbij de leden van IRDA en van NORMA niet zijn gebaat.

2.13. NORMA betwist dat IRDA belang heeft bij de tussenkost. In casu zal volgens NORMA geen benadeling of verlies van een aan IRDA toekomend recht plaatsvinden indien in de hoofdzaak de vorderingen van NORMA worden toegewezen. Zij stelt daartoe dat IRDA geen feitelijk en actueel belang heeft omdat IRDA al jaren niet meer actief is. Voor zover haar leden tevens aangesloten zijn bij NORMA ontvangen deze leden reeds gelden via NORMA. Toewijzing van de vorderingen in de hoofdzaak leidt ook niet tot benadeling of verlies van aan IRDA toekomende rechten. Zelfs indien IRDA rechthebbende zou zijn op de vordering van NORMA op Vecai c.s., dan nog wordt volgens NORMA het recht van IRDA niet bedreigd door het geding in de hoofdzaak. NORMA zal immers de vergoedingen die toekomen aan exclusieve leden van IRDA, ook aan deze leden uitkeren.

2.14. Naar oordeel van de rechtbank heeft NORMA onvoldoende gesteld om te concluderen dat IRDA zó inactief is dat zij geen eigen belang meer heeft en daarmee ook geen belang bij de tussenkost. Reeds de omstandigheid dat IRDA zich als tussenkostende partij heeft gesteld duidt op enige activiteit ter handhaving van haar doelstelling.

2.15. NORMA heeft niet gesteld dat IRDA geheel geen leden heeft die niet tevens zijn aangesloten bij NORMA. In elk geval deze leden hebben een eigen recht en belang om hun rechten zelf – met tussenkost van de vereniging waar zij voor gekozen hebben – te behartigen.

2.16. Uit artikel 14a WNR volgt dat het principiële mogelijk is dat meer dan een rechtspersoon zich opwerpt als belangenbehartiger van de uitvoerende kunstenaars. Naar oordeel van de rechtbank is IRDA aan te merken als een tweede rechtspersoon naast NORMA. De rechtbank is dan ook van oordeel dat de incidentele vordering moet worden toegewezen opdat IRDA haar eigen recht kan realiseren.

2.17. De rechtbank zal de beslissing omtrent de kosten van het incident aanhouden, totdat in de hoofdzaak zal worden beslist.

3. De beslissing

De rechtbank

in het incident

- staat IRDA toe in de hoofdzaak tussen te komen,
- houdt de beslissing omtrent de kosten van het incident aan,

in de hoofdzaak

- bepaalt dat de zaak weer op de rol zal komen van 18 april 2007 voor het nemen van de conclusie van eis in de tussenkost door IRDA.